Nº. 111. 1861.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs [illegible] Bijblad is f 30 [illegible] alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor de regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 11 MEI.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van 8 Mei 1861, nº. 48, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot lid der provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Gelderland te benoemen den heer *A. Scholl van Egmond*, med. dr. te Nijmegen, ter vervanging van wijlen den heer dr. J. F. Rive.

Bij besluit van 8 Mei 1861, nº. 65, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot burgemeester der gemeente Rauwerderhem te benoemen *E. Adema*.

Bij besluit van 9 Mei 1861, nº. 54, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, aan den heer *P. Tetar van Elven*, lid der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam, vergunning te verleenen tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van St. Mauritius en Lazarus, hem door Zijne Majesteit den Koning van Sardinie geschonken.

Bij besluit van 9 Mei 1861, nº. 55, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot burgemeester der gemeente Hasselt te benoemen *H. E. van Duyl*.

Bij besluit van den 8sten Mei 1861, nº. 66, heeft Zijne Majesteit goedgevonden den luitenant-generaal *C. Daneels van Wijkhuise*, inspecteur van het wapen der artillerie, te benoemen tot lid der speciale commissie van inspectie over het militair onderwijs, en zulks meer bepaaldelijk voor het wapen der artillerie.

Bij Koninklijk besluit van den 9den Mei 1861, nº. 59, zijn tot adjunct-[illegible] bij het Departement van Kolonien benoemd de heeren *L. Kleet* en *R. L. A. van Dijk*.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Bij den Minister van Binnenlandsche Zaken is, ten behoeve van de noodlijdenden door den watersnood, ontvangen:

1º. van den Minister van Kolonien, bedrag van het nader ingezamelde in de kolonie Suriname f 1140.08;

2º. van den heer C. P. Sander, consul van Z. M den Koning van Wurtemberg te Rotterdam, nader ingezonden door den heer Fried. Reihlen te Stuttgart, lid eener commissie aldaar ter inzameling van giften, f 1000;

3º. van den heer Weeveringh te Haarlem, opbrengst van het door hem uitgegeven gedicht getiteld: » 's Konings Verjaardag; een lied voor den 19den Februarij 1861", door J. H. van Lennep, f 100.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

Van de Pruissische postadministratie is thans mede het berigt ontvangen van de hervatting der dienst van de pakketbooten tusschen Stettin en Stockholm, zijnde de vaart dezer booten, gedurende dit jaar, geregeld als volgt:

van Stettin iederen Dingsdag ten 12 ure des middags, na de aankomst van den trein die te 6.40 's morgens uit Berlijn vertrekt;

van Stockholm iederen Dingsdag ten 8 ure 's morgens.

Door tusschenkomst der Nederlandsche postkantoren kunnen met deze dienst brieven naar Zweden worden verzonden en van daar ontvangen.

Omtrent eene verzending van brieven van en uit Zweden met de booten varende tusschen Ystadt en Stralsund wordt verwezen tot het berigt, voorkomende in de *Staats-courant* van den 23sten April jl.

's Gravenhage, den 8sten Mei 1861.

De Minister van Finantien,
VAN TETS.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

Het Pruissische Heerenhuis heeft in zijne zitting van den 7den dezer met eene meerderheid van 29 stemmen de door de regering voorgedragen wetten tot betere en gelijkmatige verdeeling der grondbelasting aangenomen. Men herinnert zich dat soortgelijke voordragten reeds herhaaldelijk door het Heerenhuis waren verworpen geworden; de aanneming daarvan wordt thans ten deele toegeschreven aan de vrees dat de Kamer van Afgevaardigden de vermeerderde uitgaven voor het leger niet zou bewilligen, indien niet vooraf door de goedkeuring der grondbelastingwetten het bewijs gegeven was, dat de adel van den vrijdom van grondlasten, dien hij in sommige provincien genoot, afstand doen en daardoor even als de overige burgers tot de verhoogde staatsbehoeften bijdragen wilde.

FRANKRIJK.

De Senaat van Frankrijk heeft 145 petitien met 10,756 onderteekeningen ontvangen, strekkende om de zorg voor de veiligheid en de belangen der Syrische christenen aan het Fransche gouvernement aan te bevelen; verlenging van de inlegering der Fransche troepen daar te lande is het, waarop het verzoek der adressanten eigenlijk nederkomt.

In de zitting van den Senaat van den 7den dezer is rapport daarover uitgebragt; de commissie heeft bij meerderheid van stemmen voorgesteld, de petitie ter zijde te leggen om reden dat het gouvernement des Keizers bestendig voor het belang der Syrische christenen werkzaam is en getoond heeft geenerlei aansporing of voorlichting daartoe te behoeven, en dat de Senaat onlangs reeds, in zijn antwoord op de troonrede, van zijne belangstelling in het lot der geloofsgenooten in Syrie heeft doen blijken.

De commissie heeft ook in haar rapport den tegenwoordigen staat van dit vraagstuk uiteen gezet. Uit hetgeen zij daarover, op grond van mededeelingen van de regering, zegt, blijkt dat het Fransche gouvernement onder de voorgeslagen plannen tot nieuwe regeling van het bestuur van den Libanon datgene verkieslijk acht, volgens hetwelk het geheele gebergte weder, even als vóór het jaar 1840, staan zou onder het bestuur van éénen kaïmakan of stedehouder des Sultans, behoorende tot de Roomsch katholijke kerk.

Verder wordt daarin gezegd, dat Turkije verklaart thans zelf voor de orde en veiligheid in Syrie te kunnen zorgen, en voor het behoud daarvan te willen instaan. Dat er door de Porte of door Engeland eenige wijziging zou zijn voorgesteld of bewilligd in de bepalingen der overeenkomst, volgens welke Syrie den 5den Junij aanstaande door de Fransche troepen ontruimd moet zijn, blijkt uit het rapport der commissie niet.

De minderheid der commissie wilde de petitien aan het gouvernement verzonden hebben.

In de zitting van den Senaat van Maandag aanstaande zal over de conclusie van dit rapport worden beraadslaagd.

In het Britsche Hoogerhuis moet heden avond (den 10den) beraadslaagd worden over een voorstel van lord Redcliffe, den gewezen gezant van Engeland in Turkije, om te verklaren, 1º. dat het Huis elke verlenging der inlegering van buitenlandsche troepen in Syrie met leedwezen zou zien; 2º. dat de bedroevende gebeurtenissen, welke laatstelijk in Syrie hebben plaats gegrepen, niet enkel aan plaatselijke oorzaken, maar vooral aan den toestand van het Turksche rijk in het algemeen, bepaaldelijk aan de gesteldheid van deszelfs finantien en binnenlandsch bestuur, moeten worden toegeschreven, en 3º. dat de Porte dient te worden genoopt om door krachtige en snel werkende maatregelen, overeenkomstig den geest van den hatti-humayum van 1856 (het Grootheerlijke bevelschrift tot volkomen emancipatie der christen-onderdanen van het Turksche rijk), waarborgen tegen de herhaling dier bloedige botsingen te geven.

ENGELAND.

In de zitting van het Lagerhuis van den 6den dezer heeft lord John Russell, de minister van buitenlandsche zaken, in antwoord op eene interpellatie verklaard, dat de afgescheiden Staten van de Noord-Amerikaansche Unie, hoewel de onafhankelijkheid van dat nieuwe gemeenebest nog niet erkend was, door het Engelsche gouvernement werden beschouwd als eenen regelmatigen oorlog kunnende voeren, zoodat alle hoedanigheden, welke naar het volkenregt eene oorlogvoerende maatschappij onderscheiden van stroopende benden, zeeroovers en vrijbuiters, aan de operatien van de gewapende magt der afgescheiden Staten, althans naar het oordeel van het Engelsche gouvernement, moeten toegekend worden.

» Ten aanzien der vraag betreffende het uitgeven van kaperbrieven, hetwelk een van de regten van oorlogvoerende maatschappijen uitmaakt, moet ik (zeide de minister) in de eerste plaats vollediger narigten afwachten; en ten tweede kan ik niet geheel zonder voorbehoud antwoorden.

» Wat betreft het regt van oorlog te voeren in geval van opstand van eenig gedeelte van eenen staat, is in het jaar 1825 iets voorgevallen hetwelk in deze zaak als een antecedent schijnt te kunnen worden beschouwd.

» Toen werd door het Britsche gouvernement aan het voorloopige bewind van Griekenland de hoedanigheid van oorlogvoerende partij toegekend; en het ontving een vertoog daartegen van de Porte. In de betrekkelijke depêche werd gezegd, dat het Engelsche gouvernement scheen te vergeten, dat aan oproerige onderdanen het karakter van eene natie of staat eigenlijk niet kon worden toegeschreven. Van deze zijde werd toen geantwoord, dat het karakter van oorlogvoerende partij niet zoo zeer van een beginsel, als van een feit afhing; dat eene vijandelijkheden plegende massa inwoners van een land, wanneer zij zekere mate van kracht en stevigheid had bekomen, daardoor regt verkreeg om als eene oorlogvoerende partij te worden behandeld; dat het, ook indien dat regt twijfelachtig ware, evenwel voor alle beschaafde natien van belang zou

zijn, haar alsdan als oorlogvoerende partij te behandelen, dewijl anders, bij voorbeeld, al de door die vereeniging uitgezonden kruisers als zeeroovers zouden moeten worden behandeld; en dat althans de Grieken, welke het toen betrof, door Engeland niet als zeeroovers zouden kunnen beschouwd worden.

» Daarbij werd destijds van onze zijde uitdrukkelijk aangemerkt, dat, wanneer het Engelsche gouvernement aan ieder van de toen strijdende partijen het regt toekende om Britsche handelsvaartuigen, welke goederen van een vijand aan boord hadden, aan te houden en te doorzoeken en die goederen verbeurd te verklaren, hierbij als volstrekte voorwaarde van die erkenning ondersteld werd, dat het aanhouden geschiedde met het voornemen om de aangehouden schepen voor een gevestigd hof van zeeprijzen te brengen, en dat de verbeurdverklaring dan eerst zou plaats hebben, wanneer het schip door zulk eene bevoegde regtbank voor goeden prijs was verklaard.

» De aangeroerde vraagstukken zijn door het gouvernement in overweging genomen. Het heeft daarover advies van de regtsgeleerde raadslieden der Kroon gevraagd, en deze zijn met het gouvernement van oordeel, dat de zuidelijke Confoederatie van Amerika, naar de begrippen welke huns inziens de ware beginselen in dezen uitmaken, als oorlogvoerende partij moet worden behandeld.

» Hieruit komen echter andere vragen voort, waaromtrent wij nog in twijfel zijn; het is namelijk de vraag, welke wijzigingen in het volkenregt het gevolg moeten zijn van de bekende verklaring van het Parijsche Congres, betreffende het regt van onzijdige staten bij oorlog ter zee.

» Dat zijn vragen van eenen moeijelijken en ingewikkelden aard; zij zijn nog niet uitgemaakt, maar bij Harer Majesteits gouvernement in overweging; en eerst dan, wanneer deze overweging is afgeloopen, zal eene verklaring dienaangaande aan andere mogendheden worden gedaan."

In de zitting van het Lagerhuis van den 7den is door lord Palmerston op nieuw verklaard, dat de opgerezen vraagstukken rakende het regt van oorlogvoerende partijen ter zee bij Harer Majesteits gouvernement nog in overweging waren; dat hetzelve daarover eene bepaalde mededeeling aan het publiek zou doen, zoodra die overweging afgeloopen zou zijn; en dat het intusschen eene discussie daarover in het Parlement niet raadzaam achtte. Ten gevolge van deze verklaring is de behandeling eener motie, welke door den heer Horsfall betreffende dit onderwerp was ingediend, door den voorsteller voor onbepaalden tijd verschoven.

Intusschen geeft de *Morning Post* eenige wenken van geruststellende en waarschuwende strekking tevens voor den Engelschen handel, bepaaldelijk ook tot teregtwijzing van de Londensche *Times*. Het eerst genoemde blad, het orgaan van lord Palmerston, zegt in zijn nommer van eergisteren: » Het is eene ongerijmde bewering, dat Amerika het regt van visitatie in oorlogstijd niet zou mogen uitoefenen omdat het weigert dat regt in vredestijd te erkennen. Moet dan alle handelsverkeer van Europa met de Confoederatie geheel ophouden? Zoo neen, hoe moet hetzelve worden gevoerd? Deze vragen laten zich, althans voor het tegenwoordige, gemakkelijk beantwoorden. Lord John Russell heeft dezer dagen in het Huis der Gemeenten verklaard, dat wij de Confoederatie als eene oorlogvoerende partij erkennen. Britsche en andere onzijdige schepen mogen dus vrijelijk hare havens in en uitgaan om handel te drijven, mits zij geene blokkade schenden en mits zij geenen handel drijven in krijgsbehoeften of eenig artikel hetwelk voor de krijgsoperatien vereischt en derhalve als oorlogs-contrabande beschouwd wordt.

» Het zal naauwlijks noodig zijn, hierbij te voegen, dat ter ontdekking van oorlogs-contrabande het visitatieregt in oorlogstijd wordt toegepast; en er bestaat grond om te denken dat in den jammerlijken strijd, die nu is uitgebroken, dat regt zonder verschooning zal worden uitgeoefend. Hierover kunnen wij ons echter niet beklagen. Het is een regt, hetwelk ook door ons zelven altijd is uitgeoefend, en hetwelk wij, in geval van oorlog, morgen weder uitoefenen zouden.

» Doch wij mogen verlangen dat voorwerpen van regtmatig handelsverkeer aan boord van onzijdige schepen door de beide oorlogvoerende partijen zullen worden ontzien. De onschendbaarheid der onzijdige vlag is door de Vereenigde Staten in ieder tijdvak hunner geschiedenis onveranderlijk volgehouden. Wij hebben regt om te verwachten, dat zij in de praktijk niet zullen afwijken van de theorie, welke zij zoo lang en zoo nadrukkelijk hebben gepredikt."

— De *Morning Post* berigt dat het Engelsche gouvernement krachtige maatregelen neemt tot vorming en uitrusting van een sterk eskader, bestaande uit stoomschepen van de eerste en tweede grootte en uit kanonneerbooten, en bestemd om onverwijld naar de wateren van Noord-Amerika te stevenen ter bescherming der Britsche belangen.

— In de zittng van het Lagerhuis van den 7den dezer beweerde een van Ierlands katholijke vertegenwoordigers, dat het Engelsche gouvernement, indien het aan de ten gunste der Italiaansche revolutie verkondigde beginselen getrouw wilde blijven, aan de Ioniers vrijheid moest geven om zich naar hunnen wensch met het koningrijk Griekenland te vereenigen.

Hiertegen werd door de bewindslieden beweerd, dat de vereeniging met Griekenland noch de wezenlijke wensch, noch het ware belang van het Ionische volk was; en lord Palmerston zeide: » Engeland wenscht van harte, tot het geluk en de welvaart der Ioniers bij te dragen. Ja, deze wensch is zoo sterk, dat wij ons door niets ter wereld zullen laten bewegen om onze toestemming te geven tot de groote schade en het ernstige verlies, welke hun door de vereeniging met Griekenland zouden worden berokkend." Aan deze verklaring zette lord Palmerston door toon en gebaar zulk eene uitdrukking bij, dat vele leden zich niet weerhouden konden van te lagchen.

ITALIE.

Koning Victor Emanuel heeft bij een den 6den dezer te Turyn afgekondigd besluit de heeren Cosenz, Medici, Bixio, Turr en Sirtori, luitenant-generaals bij het corps der Italiaansche vrijwilligers, en Sacchi, generaal-majoor bij dat corps, in hunnen rang bevestigd. Hiermede is aan een van Garibaldi's dringendste aanzoeken voldaan.

— De Kamer van Afgevaardigden te Turyn heeft sedert de opening der zitting nog weinig anders gedaan dan interpelleren en de geloofsbrieven onderzoeken, terwijl er een aantal hoogst gewigtige voordragten van de regering, onder anderen eene tot nieuwe regeling van het bestuur van al de gewesten des rijks, aanhangig zijn. De kamer heeft deswege in hare zitting van den 1sten dezer ernstige verwijten van den minister Cavour moeten hooren. Hij zeide onbewimpeld, dat de vergadering sedert den 18den Februarij, den dag van de opening der zitting, niets of nagenoeg niets had uitgerigt, en dat het te vreezen was dat zij tot het einde der zitting voortgaan zou den tijd aldus te verkwisten. Ofschoon het voorlezen van schriftelijke redevoeringen door luidruchtige blijken van afkeuring der hoorders belemmerd wordt en feitelijk verboden is, lijden de meeste sprekers aan het zwak van wijdloopigheid en woordenrijkheid. Hierbij komt dat de senaatsleden en afgevaardigden als zoodanig geene bezoldiging of vergoeding voor tijdverlies genieten, en niet zelden afwezig zijn, zoodat het door de grondwet vereischte aantal leden (dat is één meer dan de helft van het geheele aantal leden) dikwerf in de bijeenkomsten van de kamers of van hare commissien niet aanwezig is. Tegen het begin der maand Julij wordt het, wegens de warme weersgesteldheid, doorgaans hoogst moeijelijk een toereikend aantal leden te Turyn vereenigd te houden, zoodat omstreeks dien tijd de wetgevende zitting gesloten of tot den herfst geschorst pleegt te worden.

Volgens de laatste berigten uit Turyn zou Koning Victor Emanuel zich denkelijk niet naar Napels begeven, zoo lang de Kamers te Turyn vereenigd blijven.

Verder wordt gemeld dat het stadhouderschap in Napels en dat op Sicilie weldra geheel zal worden opgeheven; dat nu reeds de bevoegdheid tot het benoemen van hoofdambtenaren aan hetzelve ontnomen en aan het ministerie te Turyn hergeven is, en dat de heer de San Martino, een staatsman van bekende geestkracht en veel ervaring, de hem aangeboden betrekking van gouverneur van Napels heeft aangenomen.

SPANJE.

De *Correspondencia*, een half-officieel nieuwsblad van Madrid, zegt in haar nommer van den 4den dezer: » Ons gouvernement heeft, naar het schijnt, aan zijne vertegenwoordigers bij de buitenlandsche hoven eene circulaire gerigt, waarin wordt gezegd, dat de aanhechting van St. Domingo geheel buiten toedoen van Spanje heeft plaats gehad. Maar daarbij wordt de verklaring gevoegd, dat het voor de Spaansche natie onvoegzaam en haar onwaardig zou zijn, die van hare kinderen, welke in den schoot des vaderlands terugkeeren willen, af te wijzen, te meer daar het geenen twijfel lijdt dat de wensch daarnaar door de bevolking eenstemmig en vrijwillig is geuit.

» Dat ons door het Fransche gouvernement ontraden is de aanhechting van St. Domingo aan te nemen, is onwaar. Wij hebben dienaangaande van Frankrijks zijde geene andere, dan zeer voldoende verklaringen ontvangen."

TURKIJE.

De wetgevende vergadering van Moldavie en vervolgens die van Wallachye hebben in het laatst der vorige maand besloten den vorst Couza te verzoeken om de beide ligchamen tot ééne vergadering zamen te smelten, opdat zij voortaan alle aangelegenheden gezamenlijk zouden behandelen. Een daartoe strekkend adres is den 28sten April door eene deputatie van volksafgevaardigden aan den vorst overgebragt; en deze heeft, gelijk het Rumanische regeringsblad berigt, daarop het volgende geantwoord:

» Mijne heeren, ik besef al het gewigt van den stap, dien gij hiermede doet. Het is mij een genoegen u te kunnen mededeelen, dat naar de stellige verzekeringen, welke ik heb ontvangen, de geheele vereeniging der twee Vorstendommen als eene uitgemaakte en gedane zaak kan worden beschouwd.

» Evenwel zal deze uw stap eene goede uitwerking hebben; hij zal, in strijd met de door kwaadwilligen uitgestrooide geruchten, bewijzen dat de vereeniging steeds de nationale wensch in de beide Vorstendommen is geweest.

» Mijne heeren, ik ben trotsch op de aanmoediging en ondersteuning, welke ik in mijn streven tot bevestiging onzer nationaliteit bij ulieden vind."

NASCHRIFT.

Londen, 9 Mei. De berigten uit New York loopen tot 27 April. Er waren vier regementen uit New York te Washington aangekomen, en men achtte die hoofdstad thans sterk genoeg om elken aanval te kunnen weerstaan. De weg van Washington naar Annapolis werd door de troepen der Unie open gehouden; daarentegen was de gemeenschap langs den spoorweg naar Baltimore nog gestremd. Het fort Smith in Arcansas was ontruimd; 800,000 dollars waren in handen van de Geconfoedereerden gevallen. De regering van New York had de vorming van nog eenige regementen bevolen. Ook de gouverneur van Delaware had gehoor gegeven aan de proclamatie van den President Lincoln. In den Staat Maryland nam de neiging om bij de Unie te blijven meer en meer toe; onderscheiden afgevaardigden waren aldaar met de galg bedreigd voor het geval dat zij voor de afscheiding mogten stemmen. In het Zuiden wordt op vele plantages de veldarbeid verzuimd, ten gevolge waarvan men voor den oogst vreesde.

Turyn, 9 Mei. Volgens berigten uit Napels van gisteren was den vorigen dag eene afdeeling aanhangers van de Bourbons in de dorpen nabij Capua met de nationale garde slaags geweest, en laatstelijk te Caserta Vecchia en Morrone omsingeld. Eenigen hunner waren gevangen genomen en naar Napels gebragt, alwaar rust heerschte.

Marseille, 9 Mei. Berigten uit Messina van den 5den houden in, dat aldaar geen opstand had plaats gehad, maar dat er groote onrust heerschte, en dat de troepen des nachts buiten de stad campeerden uit vrees voor eene overrompeling.

Madrid, 10 Mei. Volgens de *Correspondencia* heeft Spanje geenerlei verbindtenis aangegaan alvorens de aanhechting van St. Domingo aan te nemen. De slavernij zal er niet worden ingevoerd, en de wetgeving zal dezelfde wezen als op de overige Spaansche Antilles.

Weenen, 10 Mei. De ontwerp-adressen der beide Huizen van den Rijksraad zijn bekend. Beiden spreken van de noodzakelijkheid dat de gegeven grondwet gehandhaafd en Hongarye bewogen worde om afgevaardigden naar den Rijksraad te zenden; in beide wordt de wensch naar het behoud des vredes uitgedrukt, maar tevens de bereidwilligheid om des gevorderd offers te brengen, ook voor de handhaving van het ondeelbare Keizerrijk.

WEENEN, 10 Mei. Volgens de *Oesterreichische Zeitung* hebben al de personen, wier verkiezing in het Venetiaansche tot leden van den Rijksraad erkend was geworden, voor die benoeming bedankt, en wel omdat zij het gering aantal gemeenten, hetwelk gekozen heeft, niet beschouwden als den behoorlijken tolk van den wil des lands.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 10*den Mei* 1861.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp tot verduidelijking van art. 68 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125) op de onteigening ten algemeenen nutte. (Aardhaling).

De heer Meylink beantwoordde de rede van den Minister van Binnenlandsche Zaken en die der sprekers, welke het wets-ontwerp verdedigd hadden. Voornamelijk wedersprak hij de door dezen geuite gevoelens omtrent de noodzakelijkheid der wet, waarvan hij de onjuistheid beweerde, daar hij inzag dat, volgens de bestaande bepalingen, niet hetzelfde zou verkregen worden wat men nu verlangde. Ten tweede kon hij niet toegeven dat het wenschelijk zou wezen vroegere verordeningen ten deze te handhaven, en was van oordeel dat uit de geschiedenis der wet van 1851 en van vorige niet bleek dat zoodanige handhaving immer in de bedoeling des wetgevers had gelegen, hetgeen hij nader aantoonde door in een onderzoek te treden van de op dit onderwerp betrekkelijke artikelen der wet van 1851, van de uitspraken der regterlijke collegien die eene andere meening omtrent deze aangelegenheid dan nu werd voorgestaan hadden geopenbaard, en van de voorschriften van art. 147 der Grondwet, die zijns inziens door sommigen niet juist opgevat waren. Hij was van oordeel dat de onteigeningswet de uitzonderingen omtrent het onteigenen aangaf waarop in dezen gelet moest worden, zoodat de verandering die men nu aan art. 68 wilde doen ondergaan, hem, in verband met de artt. 65 en 67, voorkwam, moeijelijkheden te moeten opleveren. Na in een betoog te zijn getreden dat de zaak van aardhaling ook bij de wet van 1851 geregeld was, en dat die regeling strekte ter vervanging van het oude dijkregt met al zijne verkeerdheden, eindigde hij met de verklaring dat het onderhavige wets-ontwerp hem bleef voorkomen, ook na de wijziging die de Minister in het artikel had gebragt, niet aanneembaar te wezen, te minder daar volgens bestaande verordeningen aardhaling zeer ten nadeele van belanghebbenden zou kunnen plaats hebben.

De heer van Lynden antwoordde voornamelijk op de redevoeringen van den heer Meylink waarin bijzonderheden voorkwamen die hij achtte te sterk gekleurd te zijn en waarmede hij zich niet vereenigen kon. Evenmin kon hij goedkeuren al wat door denzelfden spreker nopens de grondwettige quaestie was opgemerkt en hetgeen door hem aangaande de regterlijke uitspraken en de juistheid daarvan was in het midden gebragt. Daarna trad hij, ter beantwoording van de door de heeren Meylink en van der Linden aangevoerde gronden, in een onderzoek van het regt dat dit onderwerp beheerschte, en toonde aan dat de oude dijkregten bij de wetten van 1841 in stand waren gehouden, dat bij de Grondwet van 1848 niet de verpligtingen tot levering waren opgeheven, en dat de wet van 1851 niet moest opgevat worden in den zin als door de tegenstanders van het wets-ontwerp had plaats gehad. De uitspraken der regterlijke collegien daarna onderzoekende, gaf hij als zijn gevoelen te kennen dat bij het behouden van bestaande bepalingen geen onregt geschiedde en dit ook niet door de Grondwet verboden werd, welk gevoelen hij steunde op de conclusie van den procureur-generaal bij den Hoogen Raad, op deze aangelegenheid betrekking hebbende, terwijl hij van oordeel was dat art. 147 der Grondwet niet belette art. 68 der wet van 1851, als nu voorgesteld werd te veranderen. Verder toonde hij aan, hoe noodig dit wets-ontwerp was, daar de ondervinding genoegzaam had geleerd, welke moeijelijkheden steeds de quaestie der aardhaling had opgeleverd. Met de voorgeslagen redactie verklaarde hij zich niet te kunnen vereenigen, ook niet na de daarin gebragte wijziging. Ten einde het doel te bereiken dat men zich met dit wets-ontwerp voorstelde, sloeg hij voor het artikel van het wets-ontwerp te wijzigen, en diende daartoe eene nieuwe redactie in.

De heer Thorbecke zeide van oordeel te zijn dat art. 68 der onteigeningswet, dat hij allezins noodig achtte, hetgeen door sommigen was betwijfeld, eene bepaalde beteekenis had. De noodzakelijkheid daarvan deed hij uitkomen door te wijzen op de omstandigheid dat het gestrekt had tot handhaving van verbindtenissen ontstaan door gewoonte en verordeningen, en bestaande vóór de invoering van de wet van 1851. Die beteekenis was miskend en de gevolgen eener zoodanige miskenning wenschte men door de indiening van het wetsontwerp te keeren. Nu was hij van oordeel dat de door de Regering voorgedragen redactie, die hij te onbestemd achtte, er niet toe leiden zou om het bedoelde oogmerk te bereiken. Evenmin zou dit zijns inziens geschieden met de redactie van den heer van Lynden. Om die redenen deed hij een nieuw voorstel, strekkende om art. 68 van de onteigeningswet van 1851 te laten, gelijk dit nu luidde, en daarbij eene nieuwe alinea te voegen die den opgerezen twijfel opheffen zou.

De heer Gevers Deynoot zeide zich te kunnen vereenigen met het door de Regering voorgestelde beginsel. De grondwettige quaestie achtte hij genoegzaam toegelicht, en hij kon zich zeer goed vereenigen met de gevoelens van hen, die in de voorschriften der Grondwet geen bezwaar voor de aanneming van dit wets-ontwerp zagen. Maar ook de ondervinding leerde, volgens hem, genoegzaam hoe noodig het was, het oude dijkregt ten deze te behouden, van welk regt hij eenige bijzonderheden mededeelde; hij toonde aan dat hetzelve bepalingen tot uitoefening van magt door de dijksbesturen inhield, die op den vereischten tijd nuttig werkten. Daarmede werd geen onregt gepleegd, omdat de hier bedoelde gronden met eene dienstbaarheid bezwaard waren. Zonder zoodanig regt te bezitten, waren, zijns inziens, de dijksbesturen krachteloos in hunne handelingen.

De heer van Eck verklaarde zich niet te kunnen vereenigen met het wets-ontwerp, en was van oordeel dat men zich niet te verdiepen had in beschouwingen over vroegere en bestaande wetgevingen dit onderwerp beheerschende. Men had hier te doen met de grondwettige quaestie, en dit te meer na de uitspraak van den Hoogen Raad, die aan art. 68 eene uitlegging gegeven had die hij als de ware beschouwde. Uit dat oogpunt kwam het hem ongrondwettig voor te handelen op de wijze als hier werd voorgesteld. Het oude regt achtte hij ten deze vervallen te zijn na de grondwetsherziening van 1848. In dien zin was beslist dat men geen regt had tot wegneming van grond als dit ontstaan was uit gewoonte en verordeningen, ten zij na voorafgaande schadeloosstelling. De Grondwet liet niet toe eene andere uitlegging te geven en deze had dan ook gediend tot grondslag der vonnissen van het regterlijk collegie dat hierin had uitspraak gedaan. Nadat hij omtrent de onderdeelen van het wets-ontwerp eenige opmerkingen gemaakt, en verklaard had zich niet te kunnen vereenigen met het denkbeeld om de voordragt te doen strekken tot verduidelijking der wet van 1851, eindigde hij met te verklaren dat met de aanneming daarvan, hoe zij ook gewijzigd werd, men geenen stap verder zou gekomen zijn, noch met de redactie der Regering, noch met die der heeren van Lynden en Thorbecke.

De heer van der Linden beantwoordde de rede van den Minister van Binnenlandsche Zaken, en kon dezen niet toegeven dat er gevaar in bestond dit wets-ontwerp niet aan te nemen, noch dat er van de zijde der tegenstanders gepoogd werd een eigendom van den Staat te ontnemen. Zijns inziens kon de hier bedoelde quaestie volgens de bestaande wettelijke bepalingen zeer goed opgelost worden, en behoefde voor geen geval het oude regt toegepast te worden, ook niet voor de toekomst. Voorafgaande schadeloosstelling bij aardhaling lag, meende hij, in de bedoeling van den grondwetgever, hetgeen hij door de geschiedenis van art. 147 der Grondwet nader betoogde. Tegen dat beginsel wilde men nu opkomen. Ook de bedoeling van de wet van 1851 was duidelijk ten dezen opzigte; de nu geopperde bezwaren, toen ook aangegeven, werden destijds niet onoverkomelijk verklaard. Niet minder duidelijk kwam hem de bedoeling van art. 68 der onteigeningswet voor; den zin van dat artikel had men nu niet na te gaan, de quaestie was nu alleen te onderzoeken, wat uit grondwettig oogpunt al dan niet mogt geschieden. Weghaling van aarde tot herstel van dijken was onteigening tenzij er eene verpligting bestond. Het regt tot aardhaling zou blijven bestaan, maar verpligting bestond alleen bij overeenkomst of bij gebod van eenig wettelijk voorschrift, zoo lang dit geldende was. Het vroegere regt nu was zijns inziens door volgende wetten veranderd, en daarmede bij aardhaling voorafgaande schadeloosstelling tot regel genomen. Hierbij trad hij in een breedvoerig onderzoek nopens den zin waarin de wetten van 1841 en 1851 en de Grondwet moesten uitgelegd worden; aan welke bepalingen hij den inhoud van sommige polderreglementen toetste; en verklaarde op nieuw zich met het wets-ontwerp niet te kunnen vereenigen.

De heer van Lynden verdedigde zich daarna kortelijk tegen de bewering van den heer van der Linden, dat hij bij de behandeling der Grondwet van 1848 een ander gevoelen dan nu door hem was geuit, had voorgestaan.

De Minister van Binnenlandsche Zaken zeide in het belang der orde van den Staat de wet te verdedigen, hopende hij dat de Kamer in dien zin haar zou aannemen. Tot grondslag van de nadere verdediging nam hij de rede van den heer van der Linden, met betrekking tot het belang der zaak en het regt. In het belang der zaak zou het zijn indien het regt ook voor nieuwe dijken kon gelden; dit mogt echter niet, maar die omstandigheid mogt niet ten gevolge hebben dat men verpligtingen voor bestaande opgaf. Voor de zekerheid der waterkeeringen mogt het regt niet prijs gegeven worden. Het regt was bestreden op grond der bedoeling van de wet van 1851. De daaromtrent medegedeelde beschouwingen kon hij niet beamen, maar verklaarde in te stemmen met de heden door den heer Thorbecke geuite gevoelens, die aan de zamenstelling der wet een belangrijk deel had genomen. Hier was verschil van gevoelen omtrent het begrip van eigendom en onteigening. Het eerste moest heilig zijn, de laatste kon alleen plaats hebben na voorafgaande schadeloosstelling. Hieromtrent waren allen het eens: maar hij kon niet toegeven dat hier van onteigening sprake kon zijn en inbreuk op den eigendom werd gemaakt omtrent die gronden waarop verpligtingen rustten. Eerbiedigde men het regt van den een, dit moest ook ten opzigte van den ander geschieden. Verandering was hierin niet gekomen; de wet op de heemraadschappen toch was blijven bestaan, en door de wet van 1851 of eenige andere wet niet veranderd noch vervangen. Verpligtingen klevende op goederen waren alzoo niet afgeschaft, het bestaande alleen behouden; de regten van de belanghebbenden werden niet geschonden maar die van den Staat gehandhaafd. Over de redactie wilde hij zich nu niet uitlaten, verklarende hij echter zich gaarne met elk voorstel te zullen vereenigen, dat tot het beoogde doel kon leiden.

Vervolgens werden de algemeene beraadslagingen gesloten verklaard, en die over het eenig artikel der wet gevoerd.

Eerst werd voorlezing gedaan van de onderscheidene voorgedragene redactien. Het gewijzigde artikel der Regering luidde aldus:

»De artt. 65 tot en met 67 zijn niet toepasselijk ingeval de specie wordt genomen van gronden, waarop de verpligting tot levering tegen of zonder vergoeding, uit welken hoofde ook, mogt rusten."

Het voorstel van den heer van Lynden strekte om de woorden *uit welken hoofde ook, mogt rusten* te doen vervallen en daarvoor te stellen *vroeger heeft gerust*.

Het voorstel van den heer Thorbecke strekte om het eenig artikel der wet aldus te doen luiden: »Art. 68 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125) wordt gelezen als volgt:

»De artikelen 65 tot en met 67 zijn niet toepasselijk ingeval de specie wordt genomen van gronden, waarop de verpligting tot levering tegen of zonder vergoeding mogt rusten";

en daarbij te voegen: »Geene nieuwe verpligting van dezen aard kan na de afkondiging dezer wet door gewoonte of verordening worden gevestigd."

De heer van Nispen van Sevenaer stelde daarna voor een subamendnment op de wijziging van den heer Thorbecke, in de eerste alinea achter het woord *vergoeding* te voegen: *krachtens gewoonte of verordening, zoowel als uit anderen hoofde.*

De Minister van Binnenlandsche Zaken verklaarde zich geen partij te stellen voor eenige redactie, zoo maar het denkbeeld juist werd aangegeven. Hij verdedigde daarop zijne eigene voordragt tegen de door anderen voorgestelde, en betoogde dat zijn voorstel de voorkeur boven anderen verdiende.

De heer van Eck terugkomende op sommige van zijne vroeger opgegeven bedenkingen, zeide van meening te zijn, dat het voorstel der Regering het duidelijkst en regtvaardigst was, maar hij achtte het doelloos te zijn, voor welke stelling hij zijne gronden opgaf, geloovende hij dat dit artikel geene andere regtspraak van den Hoogen Raad zou uitlokken. Met de voorgedragen redactien der heeren Thorbecke, van

Nispen van Sevenaer en van Lynden zeide hij zich niet te kunnen vereenigen.

De heer Heemskerk Azn. voerde daarna nog het woord, en trad in eene nadere beoordeeling der arresten van den Hoogen Raad in quaestie dit onderwerp betreffende, in verband met de aan art. 68 der wet van 1851 te geven uitlegging. Op grond zijner beschouwingen verklaarde hij zich te vereenigen met het voorstel van den heer van Nispen van Sevenaar, hetwelk hij als eene wijziging op de redactie der Regering wenschte aangemerkt te zien.

De heer van Lynden was tegen het regeringsvoorstel en voor de wijziging van den heer van Nispen van Sevenaer, weshalve hij zijn eigen amendement introk.

De heer van der Linden verklaarde niet te begrijpen waarom tot oplossing van het vraagstuk nopens het behoud van oude regten en het niet opleggen van nieuwe verpligtingen, als aanvangstermijn de wet van 1851 en niet de grondwetsherziening van 1848 genomen zou worden. Verder zeide hij niet te kunnen begrijpen wat men nu eigenlijk door gewoonte als regt wilde gevestigd hebben, aangezien hier geene wet was waarop gewezen werd. Eindelijk kon hij niet inzien, dat elke bevoegdheid van het publiek gezag eene verpligting aan de andere zijde van zelf zou medebrengen. Elk amendement zou hij afstemmen en ook het wets-ontwerp als strijdende tegen de voorschriften der Grondwet.

De heer van Nispen van Sevenaer gaf de redenen op, die hem zouden beletten aan de wensch van den heer Heemskerk Az. te voldoen, om zijn subamendement op de wijziging van den heer Thorbecke in een amendement van het regeringsvoorstel te veranderen.

De heer Thorbecke wees nader aan, welke de zin van de artikelen 65 tot 67 der onteigeningswet was, en merkte op dat, indien zij steeds aldus waren opgevat, ook bij de uitspraken van den Hoogen Raad, men nu geene pogingen zou behoeven aan te wenden, om hetgeen reeds duidelijk was nog nader te verduidelijken. Ten laatste verdedigde hij de redactie van zijn voorstel tegen de daartegen gemaakte bezwaren, en meende dat dit de voorkeur boven het regeringsvoorstel verdiende.

Nadat de heer van der Linden den heer Thorbecke beantwoord, diens amendement en dat van den heer van Nispen van Sevenaer nader bestreden, en nogmaals zijne gevoelens omtrent dit onderwerp uiteengezet had, eindigde hij met de verklaring dat de geheele strijd daaruit ontstond dat in de Grondwet de bepaling van voorafgaande schadeloosstelling was opgenomen.

De heer Heemskerk Azn. stelde daarop voor, het sub-amendement van den heer van Nispen van Sevenaer als amendement op het regeringsvoorstel te beschouwen.

Daarna werden de beraadslagingen gesloten verklaard.

Het eerst werd in stemming gebragt het sub-amendement van den hee. van Nispen van Sevenaer, dat met 44 tegen 21 stemmen werd aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Bots, de Poorter, van der Linden, Westerhoff, Heemskerk Bzn., Hoynck van Papendrecht, van Wintershoven, van Foreest, van Eck, Lycklama à Nyholt, van Hoëvell, de Bieberstein, Blussé van Oud-Alblas, Meylink, Anemaet, Nolthenius, Begram, van Diggelen, Thorbecke, de Raadt en Olivier.

Het voorstel van den heer Thorbecke werd daarop in stemming gebragt en met 52 tegen 13 stemmen aangenomen.

Tegen stemden de heeren: Kien, Bots, de Poorter, van der Linden, Wintgens, Westerhoff, van Foreest, van Eck, Lycklama à Nyeholt, Meylink, van Goltstein, Nolthenius en Begram.

Ten gevolge van deze stemmingen vervielen het amendement van den heer Heemskerk Azn. en het oorspronkelijke regeringsvoorstel, waarna het gewijzigde wets-ontwerp in stemming gebragt met 60 tegen 5 stemmen aangenomen werd.

Tegen hebben gestemd de heeren van der Linden, Westerhoff, van Eck, Meylink en Nolthenius.

Daarna werd zonder beraadslaging met 54 tegen 9 stemmen aangenomen het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1861 (aankoop van een gebouw te Leiden).

Tegen hebben gestemd de heeren Heemskerk Azn., Slicher van Domburg, Storm van 's Gravesande, Wintgens, Westerhoff, van Eck, van Hoëvell, Betz en van Bosse.

De Commissie van Rapporteurs heeft eindverslag uitgebragt omtrent de onteigening van gronden voor den aanleg eener tweede algemeene begraafplaats te Amsterdam, zijnde bepaald dat dit wets-ontwerp zal behandeld worden na afdoening der aan de orde gestelde onderwerpen.

De heer Duymaer van Twist heeft namens de Commissie tot onderzoek der ingediende overeenkomsten met Indische Vorsten verslag uitgebragt. Over de voorgestelde conclusie zal nader beslist worden.

De heeren van Diggelen en Kerstens bragten daarna verslagen uit op in de handen der Commissie voor de verzoekschriften gestelde adressen, met welker conclusien de Kamer zich achtereenvolgens vereenigde, behalve met die betreffende het adres van D. B. Adrian, te Rotterdam, uit hoofde de vergadering niet meer voltallig was.

In deze zitting is ingekomen een wets-ontwerp tot goedkeuring eener dading tusschen den Staat en de maatschappij tot indijking van op- en aanwassen in de Oosterschelde.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Mei.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
10	Boven-Rhijn. . .	*Keulen*,	+ 37.97	+ 2.12	8 ure	„	„
9	Waal.	*Nijmegen*,	+ 8.27	+ 2.05	8 „	0.01	„
9	Neder-Rhijn. . . .	*Arnhem*,	+ 8.37	+ 1.46	8 „	0.02	„
9	Geldersche IJssel.	*Westervoort*,	+ 8.86	+ 1.49	8 „	„	„
10		*Maastricht*, (brug)	+ 42.70	+ 0.50	8 „	„	0.01
10	Boven-Maas	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 42.08	„	8 „	„	0.02
9		*Grave*,	+ 6.10	+ 1.25	8 „	„	0.10
9	Nieuwe Maas . . .	*Brielle* H. W.	+ 0.96	„	2 u. 30 m.	0.01	„
		Brielle L. W.	— 0.65	„	11 u. 0 m.	„	0.02

Volgens mededeeling van Zr. Ms. consul-generaal te Alexandrië was de oogst van graan en peulvruchten, die ten gevolge van de overvloedige overstrooming des Nyls zeer rijk beloofde te zijn, afgeloopen, en had de verwachtingen nog verre overtroffen, daar de heete Samum-winden, die anders in Februarij en Maart dikwijls veel schade aan de te velde staande gewassen toebrengen, dit jaar veel later dan gewoonlijk ingevallen zijn. Men meende dus met genoegzame zekerheid te kunnen aannemen, dat de uitvoer der Egyptische veldproducten in dit jaar zeer overvloedig zal zijn.

KONINKLIJKE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN.

De Afdeeling voor Taal-, Letter-, Geschiedkundige en Wijsgeerige Wetenschappen zal eene gewone vergadering houden op Maandag den 13den Mei eerstkomende, des voormiddags ten half twaalf ure, in het Gebouw der Akademie (Trippenhuis) te Amsterdam.

H. J. Koenen,
Secretaris der Letterkundige Afdeeling.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De Audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal op Zaturdag den 11den Mei aanstaande niet plaats hebben.

*** De Minister van Binnenlandsche Zaken brengt ter kennis van het publiek dat bij den Boekhandelaar *G. J. Mingelen* (Firma van *Weelden en Mingelen*) te 's Gravenhage en, door diens tusschenkomst, in de voornaamste gemeenten des Rijks, tegen den prijs van *negentig cents* (ƒ 0.90 het exemplaar, is verkrijgbaar gesteld het werk getiteld *Verslag van den Landbouw in Nederland over* 1859.

's Gravenhage, den 2den Mei 1861.

S. van Heemstra.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 17den Mei 1861, des voormiddags ten 10½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of bij zijne afwezigheid door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het opruimen van ondiepten in het vaarwater door de rivier de Dieze, van de gemeente 's Hertogenbosch en de Zuid-Willemsvaart af tot aan de Schutsluis te Crevecoeur, en van daar tot aan de koppen der leidammen aan het buitenkanaal dier Sluis, met het baggeren eener geul door de zandplaat, van gezegde leidammen af tot in het diep der rivier de Maas, in vereeniging met het vaarwater van laatstgenoemde rivier, met het onderhoud tot den 15den November 1861.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, voor het geheele werk in eens, overeenkomstig art. 9 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant, te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Den derden dag vóór de besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur L. Rijsterborgh, bij den Ingenieur J. de Kruyff en bij den Opzigter J. Verdoorn Bz., allen wonende te 's Bosch, benevens bij den Opzigter P. E. Fischer te Crevecoeur.

's Gravenhage, 25 April 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. van Heemstra.

Provincie *Gelderland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 17den Mei 1861, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te Arnhem, worden Aanbesteed:

het vernieuwen en herstellen van eenige gedeelten der Bestrating van de Groote Wegen langs de Zuiderzee en van Doesborgh naar de Pruissische grenzen; in twee perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Vier dagen vóór de Besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur te Arnhem, en den Adspirant-Ingenieur A. J. Brevet te Zutphen.

's Gravenhage, 24 April 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. van Heemstra.

Provincie *Zuidholland.*

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 13den Mei 1861, des voormiddags ten 11½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage worden Aanbesteed:

het uitdiepen en verbreeden van twee gedeelten van de rivier de Hollandsche IJssel, tusschen Moordrecht en Ouderkerk, in de provincie Zuidholland.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, volgens § 372 der algemeene regelen en bepalingen.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Dingsdag vóór de Besteding, des morgens om tien ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. A. Beijerinck en den Ingenieur J. F. Augieur, beiden te 's Gravenhage, bij den Ingenieur J. Dirks te Gorinchem, en bij den Opzigter J. H. van Echten te Gouda.

's Gravenhage, 26 April 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Zuidholland.*

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 13den Mei 1861, des voormiddags ten $11^1/_2$ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het onderhoud van de Rijkswerken, behoorende bij het Veer van Willemsdorp en dat te 's Gravendeel, in de provincie Zuidholland; ingaande met den dag van de goedkeuring der aanbesteding en eindigende den 31sten December 1861.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, volgens § 372 der algemeene regelen en bepalingen.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Dingsdag vóór de Besteding, des voormiddags ten 11 ure, de noodige plaatselijke aanwijzing worden gedaan, terwijl voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. A. Beijerinck te 's Gravenhage, den Ingenieur J. Dirks te Gorinchem en den Opzigter C. A. van der Straaten te Papendrecht.

's Gravenhage, den 17den April 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Zuidholland.*

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 13den Mei 1861, des voormiddags ten $11^1/_2$ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage worden aanbesteed:

het verhoogen en verzwaren der Kade langs de Oostzijde van den Ouden Zederik, onder de gemeente Leksmond, provincie Zuidholland.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, volgens § 372 der algemeene regelen en bepalingen.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Dingsdag vóór de besteding, des morgens om negen ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. A. Beijerinck te 's Gravenhage, den Ingenieur J. Dirks te Gorinchem en den Opzigter B. Claeys te Vianen.

's Gravenhage, 22 April 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Noordholland.*

AANBESTEDING.

Op Donderdag, den 23sten Mei 1861, des namiddags ten $2^1/_2$ ure, zal, onder nadere goedkeuring, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te Haarlem, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 9de district, worden Aanbesteed:

het bouwen van eene Kapitale Schutsluis aan den ingang van het Noordhollandsche Kanaal, tegenover Amsterdam, even beoosten de Willemsluis.

De Besteding zal plaats hebben bij inschrijving en opbod, overeenkomstig den inhoud van § 371 der Algemeene Regelen en Bepalingen.

Het Bestek ligt ter lezing aan het Departement van Binnenlandsche Zaken, te 's Gravenhage, aan het Provinciaal Bestuur van Noordholland te Haarlem, en op alle verdere plaatsen, waar de Bestekken van openbare Bestedingen ter lezing gelegd worden.

Aanwijzing in loco zal worden gedaan op Donderdag, Vrijdag en Zaturdag vóór den dag der Aanbesteding. De noodige inlichtingen zijn te verkrijgen bij den Hoofdingenieur J. G. van Gendt te Haarlem, en bij den Ingenieur J. F. W. Conrad te Alkmaar.

's Gravenhage, 19 April 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Noordholland.*

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de gegadigden, dat de Besteding van het wegruimen van de Keulsche Aak *de Vrouw Jacoba*, gezonken in de Zuiderzee, ten gevolge van de zeer hooge aannemingssom wordt afgekeurd.

Eene Herbesteding daarvan is bepaald op Donderdag den 30sten Mei 1861, des namiddags ten $2^1/_2$ ure, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Haarlem.

Deze Herbesteding geschiedt bij enkele inschrijving, overeenkomstig de bepaling van art. 8 van het Bestek n°. 56, goedgekeurd den 30sten Maart 1861.

De tijd van oplevering van het werk wordt, met wijziging van § 10 van het Bestek, bepaald op 1 Augustus e. k.

's Gravenhage, den 4den Mei 1861.

S. VAN HEEMSTRA.

Hertogdom *Limburg.*

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 13den Mei 1861, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 7de district, en van den Hoofdingenieur, Directeur der Belgische provincie Luik, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Maastricht, worden Aanbesteed:

het driejarig onderhoud der werken van het Kanaal van Luik naar Maastricht, voor het gedeelte dat het Nederlandsche grondgebied doorloopt, en zulks te rekenen van 1 April 1861 tot 31 Maart 1864.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het hertogdom Limburg, te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld hertogdom ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en bij den Ingenieur van Opstall te Maastricht.

's Gravenhage, 18 April 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 14den Mei 1861, des middags ten 12 ure, zal door Gedeputeerde Staten der provincie Noordbrabant, in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat, in het 6de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch worden aanbesteed:

1°. het maken der Aardenbaan met bij behoorende Kunstwerken, als ook het over 9019 el lengte Begrinden en over 2600 el lengte Bestraten daarvan, tusschen den Rijksweg van Eindhoven naar Weert te Heeze en Sluis n°. 11 der Zuidwillemsvaart te Someren, ter gezamenlijke lengte van 11,619 el; en

2°. het maken der Aardenbaan met bijbehoorende Kunstwerken, benevens het over de lengte van 8928 el Begrinden en over 3347 el Bestraten daarvan, tusschen de bovengemelde Sluis door Asten tot de Limburgsche grenzen in de rigting op Meijel, ter gezamenlijke lengte van 12,306 el.

De Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, voor elk perceel afzonderlijk en voor beide perceelen te gelijk of in massa, overeenkomstig Artt. 9 en 14 van de respective Bestekken.

De Bestekken liggen ter lezing aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende op Woensdag en Vrijdag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur in het 6de district L. Rijsterborgh, bij den Aspirant-ingenieur E. Steuerwald en bij den Ingenieur J. de Kruyff, allen te 's Hertogenbosch, als ook voor het 1ste perceel bij den Opzigter H. van Zon te Eindhoven, en voor het 2de perceel bij den Opzigter H. P. Koenen te Veghel.

De Gedeputeerde Staten van Noordbrabant,
B. J. MUTSAERS, *loco Voorzitter.*
De Griffier,
VAN COOTH.

*** Op Maandag den 13den Mei 1861, des voormiddags ten tien ure, zullen, in het gebouw van het Provinciaal Bestuur te Maastricht, onder nadere goedkeuring worden Aanbesteed:

de werken en leveringen tot daarstelling van het derde of laatste perceel van den Gevangenisbouw te Roermond, bestaande in de geheele oprigting van het Administratie-gebouw, het voltooijen van de eigenlijke Gevangenis, het maken van wandelplaatsen benevens van een Wagen- en Lijkenhuis, enz.

Deze Aanbesteding zal plaats hebben bij enkele inschrijving.

Het daartoe betrekkelijk Bestek zal, op de gebruikelijke plaatsen, ter lezing worden gelegd; terwijl gedurende de laatste acht dagen, die de Aanbesteding voorafgaan, de noodige aanwijzingen ter plaatse zullen worden gedaan, en inlichtingen te bekomen zijn bij de heeren Hoofdingenieur en Ingenieur van den Waterstaat te Maastricht en te Roermond.

Maastricht, den 13den April 1861.

Voor den Commissaris des Konings in het
Hertogdom Limburg.
Het Lid van Gedeputeerde Staten,
SANDBERG.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Zesliende* trekking der *Vijfde* Klasse van de 244ste *Staats-Loterij*, op Vrijdag den 10den Mei 1861, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 19282 een prijs van 1000 gulden,
„ 11911 „ „ „ 1000 „

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

MARINE.

Openbare Aanbesteding bij inschrijving aan 's Rijks Werf te Hellevoetsluis, op Vrijdag den 17den Mei 1861, des middags ten 12 ure:

tot het herstellen van een gedeelte Kaaimuur aan de Westzijde van de Marinehaven te Hellevoetsluis, over eene lengte van ruim 120 Nederlandsche ellen, met de daarbij behoorende Hardsteenen Dekstukken enz., alsmede het vernieuwen van al de Muur- en Schoorpalen tegen dat gedeelte van den Kaaimuur.

Waarvan de Bestekken en Voorwaarden, van af heden, ter lezing liggen bij het Departement van Marine te 's Gravenhage, ter Secretarien bij de Directien der Marine te Amsterdam en Vlissingen, ten Burele van den Hoofdingenieur der Marine te Hellevoetsluis en op het Kantoor van Aanneming der Marine te Rotterdam.

De Aanwijzing van voorschreven werk zal op de twee dagen vóór de Aanbesteding, van des morgens 10 tot des namiddags 3 ure, geschieden.

De Inschrijvingsbiljetten zullen moeten geschreven zijn op gezegeld papier, waarin geene ongewaarmerkte doorhalingen of veranderingen, noch bij-conditien mogen worden gemaakt, en eene naauwkeurige opgave van den prijs, voluitgeschreven, moeten bevatten, waarvoor men voorschreven werk wil aannemen; vervolgens zullen de biljetten duidelijk moeten vermelden de namen en handteekeningen der inschrijvers en die hunner borgen, met hunne woonplaatsen, en zullen, behoorlijk gesloten uiterlijk ten opgemelden dag en uur ter Secretarie van 's Rijks Werf te Hellevoetsluis moeten bezorgd zijn, als wordende na dien tijd geene meer aangenomen.

Hellevoetsluis, den 6den Mei 1861.

De Directeur en Kommandant der Marine,
A. A. DE VRIES.

MARINE.

Openbare Aanbesteding bij inschrijving aan 's Rijks Werf te Hellevoetsluis, op Vrijdag den 17den Mei 1861, des middags ten 12 ure,

tot het Afbreken en weder Opmetselen van een muur, staande van af woonhuis nº. 7 tot aan de poort of den ingang der Werf op den Marinegrond te Hellevoetsluis, ter lengte van ruim 54 ellen,

waarvan de Bestekken en voorwaarden van af heden ter lezing liggen bij het Departement van Marine te 's Gravenhage, ter Secretarien bij de Directien der Marine te Amsterdam en Vlissingen, ten burele van den Hoofdingenieur der Marine te Hellevoetsluis en ten Kantore van Aanneming voor de Marine te Rotterdam.

De aanwijzing van voorschreven werk zal op de twee dagen voor de Aanbesteding, van des morgens 10 tot des namiddags 3 ure, geschieden.

De inschrijvingsbiljetten zullen moeten geschreven zijn op gezegeld papier, waarin geene ongewaarmerkte doorhalingen of veranderingen, noch bij-conditien mogen worden gemaakt, en eene naauwkeurige opgave van den prijs, voluit geschreven, moeten bevatten, waarvoor men voorschreven werk wil aannemen; vervolgens zullen de biljetten de namen en handteekeningen der inschrijvers en die hunner borgen met hunne woonplaatsen duidelijk moeten vermelden, en zullen, behoorlijk gesloten, uiterlijk ten opgemelden dag en uur ter Secretarie van 's Rijks Werf te Hellevoetsluis moeten bezorgd zijn, als wordende na dien tijd geene meer aangenomen.

Hellevoetsluis, 6 Mei 1861.

De Directeur en Kommandant der Marine
A. A. DE VRIES.

MINISTERIEN VAN OORLOG EN KOLONIEN.

's Rijks Kweekschool voor Militaire Geneeskundigen.

De Inspecteur van de Geneeskundige Dienst der Landmagt, brengt bij deze ter kennis van de ouders of voogden, die voor hunne zonen of pupillen de toelating als kweekeling bij 's Rijks Kweekschool voor Militaire Geneeskundigen mogten verlangen, dat op den 3den Julij 1861 een vergelijkend examen over de adspiranten zal worden gehouden, en dat vóór den 1sten Junij 1861 een daartoe strekkend verzoekschrift aan hem Inspecteur portvrij zal moeten worden ingezonden; zullende na dat tijdstip geene verzoeken tot toelating tot gemeld examen worden aangenomen.

Het voorschreven verzoekschrift, op zegel geschreven, zal moeten inhouden de namen en voornamen; de woon- en geboorteplaats van vader en moeder, of van voogden, en of zij verlangen dat hunne zonen of pupillen bij de Geneeskundige Dienst der Landmagt of bij die in de Oost- of West-Indische bezittingen geplaatst worden; terwijl daarbij voorts nog zullen moeten worden overgelegd de volgende, op zegel geschreven bewijsstukken:

1º. eene verklaring, waaruit blijkt dat de adspirant Nederlander is;

2º. de geboorte-acte van den adspirant;

3º. eene verklaring van een geneesheer, inhoudende dat de adspirant is gevaccineerd of de kinderpokken heeft gehad; en

4º. voor hen, die door hunnen ouderdom in de termen der nationale militie mogten vallen, een bewijs, dat zij aan hunne verpligtingen op dat stuk hebben voldaan.

De belanghebbenden worden al verder verwittigd:

dat het examen zich zal bepalen tot de navolgende vakken:

a. het schrijven eener goede en leesbare hand;

b. de grammaticale gronden der Nederlandsche, Fransche en Hoogduitsche talen; de adspirant moet met gemak uit de beide laatste talen in het Nederduitsch kunnen vertalen:

c. de grammaticale gronden der Latijnsche taal en het verstaan van gewoon proza in die taal;

d. de gronden der algemeene en vaderlandsche geschiedenis, en de aardrijkskunde;

e. de rekenkunde, vooral de leer der gewone en tiendeelige breuken, met derzelver toepassing op het nieuwe stelsel van maten en gewigten, alsmede de leer der evenredigheden en der logarithmen; wordende er vooral vereischt dat de adspirant naauwkeurig en vlug rekene;

f. de stelkunst tot en met de vierkants-vergelijkingen; en

g. de eerste beginselen der meetkunst; wordende vooral vereischt dat de adspirant, zonder in den geheelen wetenschappelijken omvang ervaren te wezen, evenwel goed bekend zij met de formulen voor den inhoud der vlakken en ligchamen;

dat de adspiranten vóór den aanvang van het examen geneeskundig worden onderzocht door de Officieren van Gezondheid, daartoe door den Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt te bestemmen; zullende zij, die bij dat onderzoek bevonden worden behebt te zijn met ligchaamsgebreken, welke, ofschoon voor hen geene vrijstelling van de dienst der nationale militie medebrengende, niettemin hun in dienst treden als kweekeling in den weg staan, niet tot het examen worden toegelaten;

dat indien het aantal adspiranten grooter is dan de behoefte, bij gelijke kunde in de eerste plaats in aanmerking komen de meerdere of mindere bedrevenheid in de Engelsche en Grieksche talen, en vervolgens de betrekkelijke vorderingen in de vakken onder de letters *c*, *e*, *f*, *g*, *b* en *d*;

dat de adspiranten op den 1sten September 1861 niet beneden de zestien en niet boven de twintig jaren oud zullen mogen zijn; voorts van een onbesproken gedrag en vrij van alle ligchaamsgebreken;

dat de toelating tot 's Rijks Kweekschool op den 1sten September 1861 zal plaats hebben;

dat de leercursus vier jaren zal duren;

dat de kweekelingen, bestemd voor de dienst der Landmagt, in evenredigheid van hunne verkregen kundigheden en gedragingen, bij openvallende plaatsen, tot kweekelingen der 2de klasse op een tractement van f 200 's jaars en tot kweekelingen der 1ste klasse op eene tractement van f 300 's jaars bevorderd worden;

dat aan de kweekelingen, bestemd voor de dienst in Oost-Indie, gedurende hunnen vierjarigen studietijd, eene jaarlijksche toelage van f 400 en voor de dienst in de West-Indie van f 500 zal worden verleend, behoudens voldoenden borgtogt van den kant der ouders of voogden voor de terugbetaling der verstrekte sommen, wanneer de kweekeling zich aan zijne bestemming onttrekt of wegens traagheid of slecht gedrag wordt ontslagen;

dat de ouders of voogden zich moeten verbinden om, zoolang het verblijf van hunne zonen of pupillen bij 's Rijks Kweekschool zal duren, voor hunne kleeding, voeding, woning, boeken, instrumenten enz. naar behooren te zorgen, en overeenkomstig de bepalingen daaromtrent bij 's Rijks Kweekschool vastgesteld of die nog vastgesteld zullen worden;

dat de kweekelingen, die het onderwijs bij 's Rijks Kweekschool gedurende een of meerdere jaren hebben bijgewoond, uit 's Rijks dienst niet worden ontslagen, dan na den lande in de betrekking van Officier van Gezondheid *tien achtereenvolgende* jaren te hebben gediend, tenzij het raadzaam worde geoordeeld, dat zij, wegens gebrek aan aanleg en lust tot studie, wegens wangedrag of zedebederf, of wegens ligchaamsgebreken van de Kweekschool worden verwijderd;

dat de kweekelingen van het vierde studiejaar, naar gelang der aan den dag gelegde bewijzen van verkregen bekwaamheden, in die volgorde bij de Landmagt of overzeesche bezittingen tot Officier van Gezondheid der 3de klasse worden voorgedragen;

dat aan de betrekking van Officier van gezondheid der 3de klasse bij de Landmagt verbonden is:

a. een tractement van f 800 's jaars, en

b. de rang van 2den Luitenant;

dat aan de betrekking van Officier van Gezondheid der 3de Klasse voor de Militaire Geneeskundige Dienst der Landmagt in Oost-Indie verbonden is:

a. een jaarlijksch tractement van f 1950, benevens vrije woning of schadeloosstelling voor huishuur, en indemniteit voor fourrage voor twee paarden;

b. een tractement van f 800 's jaars gedurende zijn oponthoud hier te lande;

c. eene gratificatie van f 380 en een voorschot van f 650, te zamen uitmakende eene som van f 1030, waarover men vóór de afreis kan beschikken, zoodra het schip aangewezen is, waarmede de reis, en wel als militair gouvernements-passagier der 1ste klasse, zal geschieden, strekkende deze som tot eene behoorlijke uitrusting en tot het aankoopen van boeken en heelkundige zak-instrumenten; en

d. de rang van Tweeden Luitenant bij den Staf der Armée in Indie;

dat aan de betrekking van Officier van Gezondheid der 3de klasse voor de Militaire Geneeskundige Dienst der Landmagt in de West-Indien verbonden is:

a. een jaarlijksch tractement van f 1700, benevens vrije woning of schadeloosstelling voor huishuur.

b. een tractement van f 800 's jaars gedurende zijn oponthoud hier te lande;

c. eene gratificatie van f 300 en een voorschot van f 260, te zamen uitmakende eene som van f 560, waarover men vóór de afreis kan beschikken, zoodra het schip aangewezen is, waarmede de reis, en wel als militair gouvernements-passagier der 1ste klasse, zal geschieden; strekkende deze som tot eene behoorlijke uitrusting, tot het aankoopen van boeken en heelkundige zak-instrumenten, en

d. de rang van Tweeden Luitenant.

's Gravenhage, den 31sten Januarij 1861.

DR. SNABILIÉ.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Muiden zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar aanbesteden:

eene Verwing van werken, onder het beheer der Genie te Muiden.

Deze aanbesteding zal geschieden op Donderdag den 16den Mei 1861, des voormiddags ten elf ure, in het logement de Roskam te Weesp, alwaar van den 9den Mei 1861 het bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur voornoemd.

Gedrukte bestekken zullen, van den 9den Mei 1861, bij den Fortificatie-opzigter te Muiden voorwaardelijk verkrijgbaar zijn.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Hellevoetsluis zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar op nieuw aanbesteden:

1º. het Eenjarig Onderhoud der Metsel- en Timmerwerken;

2º. het Eenjarig Onderhoud der Aardewerken, Grachten en Beplantingen.

Beide onder het beheer der Genie te Hellevoetsluis.

Deze aanbestedingen zullen geschieden den 14den Mei 1861, des morgens ten 10 ure, in het logement van de Wed. N. J. Kruysdijk, te Hellevoetsluis, alwaar van den 7den Mei 1861 de bestekken zullen liggen.

Gedrukte bestekken kunnen van den 7den Mei 1861 voorwaardelijk verkregen worden bij den Heer H. G. van Steeden, te Hellevoetsluis. Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Hellevoetsluis.

BESTEDING VAN WIND-WATERMOLENS.

Het Bestuur van de Middelburgsche Veen- en Droogmakerij zal, op Woensdag den 29sten Mei 1861, in het Raadhuis te Boskoop, des middags ten 12 ure, het bouwen aanbesteden van:

1°. een Boven-Vijzel-Molen aan de Gouwe, met Houten Brug en beschoeijingen; en

2°. de Onder-Vijzel-Molen aan den Ringdijk der droogmakerij, met steenen duiker en beschoeijingen.

Bij inschrijving en opbod of bij inschrijving alleen, naar Art. 26 van het bestek, dat, van Dingsdag den 21sten, ter lezing zal liggen ter Secretarie van de Veenderij in het Raadhuis voornoemd, in den Zalm en het Herthuis te Gouda, bij Kooreman te Leiden, te Noordwaddinxveen bij de Brug, te Bodegraven bij Blom, en te Alphen in St. Joris. Het is te verkrijgen voor 50 cents ter Secretarie voornoemd, als ook bij den Landmeter J. C. H. Kros, Hoogewoerd, te Leiden, die inlichting geven zal en bij wien en in het meergemelde Raadhuis de teekeningen ter inzage liggen.

De aanwijzing zal geschieden op Maandag den 27sten Mei, 's voormiddags ten 11 ure, te beginnen aan het jaagpad langs de Gouwe, nabij de brug te Noordwaddinxveen.

Het Bestuur voornoemd,
J. HOOFTMAN, *Voorzitter*.
J. HOOFTMAN Tz., *Secretaris*.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

. Op heden, Woensdag den eersten Mei 1800 een en zestig, ten verzoeke van *Ida Bernhardina Everts*, zonder beroep, wonende te Veendam, domicilie in deze kiezende ten huize van den Deurwaarder *Klaas Caspers Bloupot*, wonende te Winschoten, en tot Procureur hebbende Mr. *Markus van der Tuuk*, Procureur bij de Arrondissements-regtbank te Winschoten, hebbende bij beschikking van de Arrondissements-regtbank te Winschoten, dd. 24 April 1800 een en zestig, verlof bekomen tot het doen van na te melden openbare Dagvaarding,

Heb ik *Jan Fokkes Warnders*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Winschoten, wonende te Wildervank,

Gedagvaard:

Jan Jacobs Mulder, Schipper, wonende te Veendam, doch thans afwezig,

Om op Woensdag den vierden September 1800 een en zestig, des morgens ten 10 ure, te verschijnen voor de Arrondissements-regtbank te Winschoten, zitting houdende te Winschoten in deszelfs gewone locaal van Teregtzittingen, in het gebouw van Justitie aldaar, te einde alsdan:

aangezien de Gedaagde, Eischeresses Echtgenoot, in de maand Februarij 1856 zijne woonplaats Veendam heeft verlaten, en op den 18den Augustus 1856 met deszelfs schip *Ida* is vertrokken van het Vlie, bestemd naar St. Petersburg, zonder volmagt te hebben achtergelaten of orde op het beheer zijner goederen te hebben gesteld;

aangezien later van Gedaagde geen berigt bij Eischeresse is ingekomen, zoodat het haar onbekend is, of genoemde Gedaagde nog in leven is, dan of hij is overleden;

aangezien het echter bijna zeker is, dat Gedaagde met schip en manschap in de golven is omgekomen, dewijl nooit eenig berigt van schip of manschap is ingekomen;

aangezien Eischeresse er belang bij heeft, dat verklaard worde, dat er Regtsvermoeden bestaat, dat genoemde Gedaagde is Overleden, als zijnde in gemeenschap van goederen met haren Echtgenoot gehuwd;

aangezien Eischeresse verlof heeft gevraagd en bekomen, bij bovengemelde dispositie, om genoemden haren Eheman bij openbare Dagvaardingen op te roepen, ten einde te bekomen zoodanige Verklaring van vermoedelijk Overlijden van Gedaagde,

te verschijnen, hetzij in persoon of door iemand voor hem, ten einde van zijn aanwezen te doen blijken, bij gebreke waarvan door Eischeresse zal worden gevraagd Acte van zijne niet-verschijning en verlof tot het oproepen van den Gedaagde bij eene tweede openbare Dagvaarding.

En heb ik Deurwaarder dit Exploit gedaan door aanplakking aan de voorname Deur van het gebouw van Justitie te Winschoten, alsmede aan het Gemeentehuis te Veendam, terwijl ik een afschrift van dit Exploit heb gelaten aan den Heer Officier van Justitie, Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij de Arrondissements-regtbank te Winschoten, sprekende met Z. E. A. op het Parquet in persoon, die het oorspronkelijke met *gezien* heeft geteekend; zullende een afschrift van dit Exploit worden geplaatst in de *Nederlandsche Staats-courant*, alsmede in de *Provinciale Groninger Courant*, te dien einde aangewezen.

J. F. WARNDERS, *Deurwaarder*.

Verder staat: Gezien en afschrift ontvangen door mij Officier van Justitie bij de Arrondissements-regtbank te Winschoten, op heden den eersten Mei 1800 een en zestig. *Scheidius*, Subst.

Onder staat: Geregistreerd te Zuidbroek, den tweeden Mei 1800 een en zestig, deel 19, folio 85, recto vak 2, een blad met twee renvooijen; ontvangen voor regt f 0.80, voor 38 opcenten f 0.30^5, te zamen een gulden, tien en een halve cent. De Ontvanger, (get.) *van Sonsbeek*.

Voor afschrift conform,
M. VAN DER TUUK, *Procureur*.

. In den jare 1800 een en zestig, den achtsten Mei, heb ik ondergeteekende *Bartholomeus van Geluk*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Dordrecht, en wonende aldaar aan het Bagijnenhof, D, 878, ten verzoeke van *Maria Sabel*, Huisvrouw van *Klaas Noordzij*, wonende te Pernis, dewelke woonplaats kiest ten Kantore van den Procureur *Jan Pieter Bredius*, zijnde te Dordrecht in de Wijnstraat, B, 137, wien zij bij deze voor zich tot Procureur stelt, om als zoodanig voor haar te occuperen, uit krachte van een Vonnis der Arrondissements-regtbank te Dordrecht van den twaalfden November 1800 zestig (op de Expeditie behoorlijk geregistreerd),

voor de *derde maal* Gedagvaard:

Klaas Noordzij, Visscher, laatst gewoond hebbende te Pernis, doch wiens tegenwoordige woonplaats of verblijf onbekend is, mijn Exploit doende bij aanplakking aan de hoofddeur van de Arrondissements-regtbank te Dordrecht, alsmede aan het Parquet van den Edel Achtbaren Heer Officier van Justitie bij opgemelde Regtbank, en aldaar sprekende met Zijn Edel Achtbare in persoon, die het origineel dezes voor *gezien* heeft geteekend,

Om op Maandag den tweeden September 1800 een en zestig, des voormiddags ten elf ure, te verschijnen voor de Arrondissements-regtbank, zitting houdende te Dordrecht in het gebouw van Justitie in het Steegoversloot aldaar; — ten einde:

aangezien de Gedaagde in de maand Augustus 1800 drie en vijftig als Visscher op de bezaanschuit *Johanna Jacoba* ter vischvangst van Pernis naar zee is gevaren;

aangezien voormeld schip noch de bemanning nimmer is teruggekeerd, en het als zeker is aan te nemen, dat die bodem ten gevolge van den op den zes en twintigsten September 1800 drie en vijftig gewoed hebbende storm met man en muis is vergaan, blijkens certificaat van den boekhouder van voormeld schip, in dato elf September 1800 acht en vijftig, waarop zich bevindt: „Geregistreerd te Dordrecht, den derden Mei 1800 negen en vijftig, deel 66, folio 69 recto, vak 4, een blad, geen renvooi; ontvangen voor regt f 0.80, voor 38 opcenten f 0.30^5, te zamen een gulden tien en een halve cent. De Ontvanger, (get.) *van den Santheuvel*";

aangezien sedert dat tijdstip geene tijding van het leven of den dood van den Gedaagde, met wien de Eischeresse den vijf en twintigsten October 1800 vijf en veertig is gehuwd, is ingekomen;

aangezien op grond daarvan de Eischeresse, naar aanleiding van art. 549 Burgerlijk Wetboek, in verband met de wet van 9 Julij 1825 (*Staatsblad* n°. 67), verlof heeft gevraagd en bij beschikking van den zesden Junij 1800 negen en vijftig heeft bekomen om haren afwezigen Man op te roepen, ten einde daarna, bij niet-verschijning, vergunning te verkrijgen tot het aangaan van een ander huwelijk;

aangezien bij voormeld Vonnis der Arrondissements-regtbank te Dordrecht verlof is gegeven tot het doen dezer derde openbare Dagvaarding,

Hetzij in persoon of door iemand van zijnentwege alsnog van zijn aanwezen te doen blijken, zullende de Eischeresse, ingeval noch hij, noch iemand van zijnentwege op deze Dagvaarding mogt opkomen en alzoo van zijn aanwezen niet mogt blijken, doen concluderen, dat daarvan aan de Eischeresse zal worden verleend Acte; en dat haar ten gevolge der niet-verschijning van den Gedaagde op deze derde Dagvaarding tevens zal worden vergund een ander huwelijk aan te gaan, alles met veroordeeling van den Gedaagde in de kosten van het geding.

En heb ik Deurwaarder afschrift dezes aangeplakt aan de Hoofddeur der genoemde Regtbank, een tweede afschrift overhandigd aan den Edel Achtbaren Heer Officier bij opgemelde Regtbank, terwijl een derde afschrift zal worden aangeplakt aan het Gemeentehuis te Pernis, zullende voorts dit Exploit worden geplaatst in de *Staats-courant*. De kosten zijn, behalve die van den Procureur, in debet elf gulden vijftig cents.

B. VAN GELUK, *Deurwaarder*.

[Kosteloos.]

. In den jare 1800 een en zestig, den achtsten Mei, ten verzoeke van Mr. *Jacobus Wertheim* Jzn., Advocaat, wonende alhier op de Heerengracht bij de Oude Spiegelstraat, in qualiteit, als bij beschikking der Arrondissements-regtbank te Amsterdam, van den derden Mei 1800 acht en vijftig, behoorlijk geregistreerd, benoemd tot Curator in de onbeheerde Boedel en Nalatenschap van wijlen *Laurentius de Coster*, ten deze woonplaats gekozen hebbende ten Kantore van den door hem gestelden Procureur *Johannes Gerardus Kuhn*, op de Raamgracht, n°. 553, te Amsterdam,

Heb ik *Johannes Samuel Stadig*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, wonende aldaar in de Spiegelstraat bij de Kerkstraat, B B, 49:

aan alle zoo bekende als onbekende of afwezige belanghebbenden bij de Boedel en Nalatenschap van genoemden wijlen *Laurentius de Coster*, in leven Kleermaker, gewoond hebbende en op den zeventienden April 1800 acht en vijftig op de Oude Turfmarkt te Amsterdam overleden,

exploit doende aan den Edel Achtbaren Heer Officier van Justitie bij de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, en bij aanplakking aan de Vergaderplaats dier Regtbank, mitsgaders nog bij plaatsing in de *Nederlandsche Staats-courant*, als daartoe bij beschikking der gemelde Regtbank van den zes en twintigsten Maart 1800 zestig aangewezen,

beteekend en bij deze afschrift gelaten van een Vonnis door de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, Eerste Kamer, den twaalfden Maart 1800 een en zestig tusschen den insinuant, in zijne bovengenoemde qualiteit, als Eischer, en de geïnsinueerden, mitsgaders de daarbij verschenen partij als Gedaagden gewezen, behoorlijk geregistreerd en aan den Procureur van den verschenen Gedaagde beteekend;

en zulks ten einde de geïnsinueerden daarvan niet onkundig zouden zijn; hebbende ik Deurwaarder voornoemd wijders ten verzoeke als voren de geïnsinueerden

beteekend en aangezegd, dat de insinuant ter executie van, mitsgaders ter voldoening aan het ten deze beteekende Vonnis, het saldo zijner bij dat Vonnis goedgekeurde en geadjusteerde Rekening en Verantwoording, op den voet en de wijze bij dat Vonnis omschreven, aan den verschenen Gedaagde zal uitbetalen; en zulks ten einde de geïnsinueerden ook daarvan niet onkundig zouden zijn.

En heb ik Deurwaarder, Exploit doende als gezegd is, afschrift dezes ter hand gesteld aan den Edel Achtbaren Heer Officier van Justitie bij gemelde Regtbank, die ten blijke daarvan het oorspronkelijk met *gezien* heeft geteekend. De kosten in debet zijn f 5.20^5.

J. S. STADIG, *Deurwaarder*.

sal. . . . . f 3.10 Gezien en afschriften overgenomen door ons Offi-
vac. . . . . 0.90 cier van Justitie bij de Arrondissements-regtbank
vtsch. . . . 1.20^5 te Amsterdam, den achtsten Mei 1800 een en zestig.
(Get.) *H. A. Hartogh.*
f 5.20^5.

[Kosteloos.]

. Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank, zitting houdende te Dordrecht, van den 22sten April 1861, is *Johanna Hubertina Gors*, zonder beroep, wonende te Dordrecht, aldaar verpleegd wordende in het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen, Echtgenoot van *Pieter Joannes Boudier*, Zeeman, wiens tegenwoordig verblijf onbekend is, ten verzoeke van haar Broeder *Johannes Hendrikus Gors*, zonder beroep, wonende te Dordrecht, ter zake van krankzinnigheid, onder Curatele gesteld.

De Procureur voor den Eischer geoccupeerd hebbende,
P. A. KUYK.

. Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank, Civile Kamer, te Groningen, dd. 3 Mei 1800 en een en zestig, is *Heiko Bekkering*, zonder beroep, wonende te Groningen, op eigen verzoek, ter zake van zwakheid van vermogens, gesteld onder Curatele, waarvan Bekendmaking plaats grijpt ingevolge het voorschrift van Art. 499 van het Burgerlijk Wetboek.

De Officier van Justitie in het Arrondissement Groningen,
SCHIFFER.

. Bij Acte, gepasseerd voor het Kantongeregt te Vlissingen, den zevenden Mei 1861, is aan *Pieter Hermanus Bos*, Scheepmaker bij de Marine-werf te Vlissingen, Handligting verleend speciaal tot geheele ontvangst en uitgave van en beschikking over zijne inkomsten, het sluiten van verhuringen en van alle zoodanige verbindtenissen als deswege zullen worden vereischt.
Geschiedende hiervan aankondiging ingevolge de wet.

De Griffier bij het Kantongeregt voornoemd,
Mr. J. W. A. SCHNEIDERS VAN GREYFFENSWERTH.

. Bij Acte, verleden voor het Kantongeregt te Sittard den 28sten Februarij 1861, behoorlijk geregistreerd, is door *Hendrik Rouers* aldaar Handligting verleend aan zijn Zoon *Hubert*, en is aan dezen de bevoegdheid toegekend tot de geheele ontvangst, de uitgaven van, en de beschikking over zijne inkomsten; het sluiten van verhuringen, het bebouwen zijner landerijen, en het uitoefenen van zoodanige bedrijven, als daartoe noodzakelijk zijn.

Mr. K. GIELEN, *Griffier.*

. Bij Acte, verleden voor het Kantongeregt te Sittard, behoorlijk geregistreerd, is door *Jan Theodoor Engelen*, te Brunssum, Handligting verleend, aan zijn Zoon *Maternus*, oud 22 jaren, en zijn aan laatstgenoemde al de regten van Meerderjarigheid toegekend, vermeld bij art. 484 van het Burgerlijk Wetboek.

De Griffier bij het Kantongeregt voornoemd,
Mr. K. GIELEN.

. Door den Heer Kantonregter te Heerenveen is den 27sten April 1861 aan *Bote Botes Spandaw*, Wonende te Heerenveen, Minderjarigen Zoon van wijlen *Bote Spandaw en Wijbrigje Fokkes Venema*, in leven Echtelieden te Heerenveen, krachtens art. 481 Burgerlijk Wetboek, Handligting verleend tot het uitoefenen van het regt van, zoowel alleen als in Vennootschap met anderen, Handel te drijven in Granen, Gedistilleerd, Kruidenierswaren en verdere verwante goederen, alsmede een winkel van een en ander uit te oefenen, de daartoe betrekkelijke verbindtenissen aan te gaan, gelden in te vorderen, te ontvangen en uit te betalen, te verzoeken en te erlangen van de administratie van 's Rijks belastingen doorloopend crediet voor den accijns op het gedistilleerd, en zich te dien aanzien te verbinden en te onderwerpen aan de deswege bestaande of verder gemaakt wordende wettelijke en administrative bepalingen.

. Bij Acte, den 29sten April 1861 ten overstaan van den te Enkhuizen residerenden Notaris *Duker* verleden, is tusschen *F. de Wit* Pz. en *M. de Koningh*, Wed. *P. Bakker de Wit*, als geldschietster, beiden aldaar, eene Vennootschap aangegaan tot uitoefening van de Apothekers-affaire, onder de Firma van *P. Bakker de Wit en Zoon*, gevestigd te Enkhuizen, voor een onbepaalden tijd, van af 1e. Januarij jl., waarbij het regt van teekening voor de Firma is toegekend aan *F. de Wit* Pz., doch niet tot het opnemen van gelden ten behoeve der Firma.

. Bij Acte, verleden voor Mr. *J. H. Geertsema*, Notaris te Groningen, den 3den Mei 1861, is tusschen de Heeren *Gerbrand Wouters* Junior, Azijnfabrikant, en *Jan Juchter*, Commissionair, beiden wonende te Groningen, opgerigt eene Vennootschap, ten doel hebbende om, onder de Firma *W. W. Wouters en Zoon*, te Continueren de Azijnmakerij, zoo als die onder gezegde Firma door genoemden Heer *Gerbrand Wouters* Junior en wijlen zijnen Vader den Heer *W. W. Wouters* is gedreven.

Beide Vennooten hebben het regt tot het teekenen der Firma en tot het aangaan van alle handelingen en verbindtenissen de Vennootschap betreffende, doch zal het negotieren van gelden voor rekening van de Vennootschap, gelijk mede het beleenen en bezwaren van de bezittingen der Vennootschap, niet anders kunnen geschieden dan met toestemming van beide Vennooten.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

VRIJDAG 10 MEI 1861.

Amsterdam.

	pCt.			
NEDERL. Werkelijke Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$62\frac{13}{16}$	$63\frac{1}{16}$	63
Dito dito	3	$75\frac{1}{4}$	$75\frac{5}{16}$	—
Dito dito	4	$98\frac{9}{16}$	$98\frac{11}{16}$	$98\frac{5}{8}$
Handel-maatschappij		$133\frac{1}{4}$	—	—
SPANJE	$1\frac{3}{4}$	$41\frac{7}{8}$	—	—
Binnenlandsche nieuwe	3	$48\frac{1}{8}$	$48\frac{3}{16}$	—
PORTUGAL, oude.	3	$46\frac{5}{16}$	—	—
RUSLAND, oude	5	$102\frac{1}{4}$	—	—
Nieuwe	5	$101\frac{1}{4}$	—	—
Hope	4	$74\frac{3}{4}$	—	—
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Dito, 5de serie	5	—	—	—
Dito, 6de serie	5	$94\frac{5}{16}$	$94\frac{3}{8}$	—
Leening 1860	$4\frac{1}{2}$	$89\frac{1}{4}$	—	—
OOSTENRIJK, Metalliek	5	$43\frac{1}{4}$	$43\frac{3}{8}$	$43\frac{7}{16}$
Dito	$2\frac{1}{2}$	$23\frac{1}{16}$	—	—
Zilveren	5	67	$67\frac{1}{4}$	—
Nationalen	5	$50\frac{1}{4}$	$50\frac{3}{8}$	$50\frac{5}{8}$

LONDEN, Consols.	92	ANTWERPEN, Metalliek	$42\frac{3}{4}$
Spanje,	—	Spanje	—
PARIJS, Fr. rente	69.15	WEENEN, Metalliek.	66.50
Spanje	$44\frac{1}{2}$	Wissel Londen.	142.25

STAAT van de voornaamste Katoenen Goederen, waarvoor ter verzending naar Nederlandsch Indie, gedurende de maand April 1861, Certificaten van Oorsprong bij het Departement van Kolonien zijn geviseerd.

Ongebleekte en Gebleekte Goederen.

Uitgezonden door	MADAPOLLAMS.							CALICOTS.							SHIRTINGS. Ongebleekte.			SHIRTINGS. Gebleekte.			Witte gewerkte Shirtings.	Drillings.	Longcloths.	Cambrics.	Diemets.	Marseilles.	Oogjesgoed.	TAFEL- EN SERVETGOED.		Garens.	Zakken.	Molton dekens.	Satteens.	Jeans.
	4/4	[illegible]	[illegible]	6/4	6½/4	7/4	8/4	4/4	9/8	5/4	8/4	6½/4	7/4	8/4	5/4	6/4	7/4	5/4	6½/4	7/4														
	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stellen.	Pikols.	Stuks.	Stuks.	Stukk.	Stukk.
de Ned. Handel-Maatschappij.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3550	2300	»	200	100	»	»	»	»	»	»	»	400	»	»	»	»	»	»	»	»	26000	»	»	»
den partic. Hand.	1200	3500	9312	11800	800	5100	50	»	100	13800	53725	»	4100	»	165[illegible]	2150	»	2900	5400	550	»	17650	140	500	2230	»	241	303	»	»	12250	9430	»	»

Uitgezonden door	Adrianopel-roode Goederen. Garen.	Garen.	Garen.	Effen rood stukgoed.	Effen roode gewerkte Shirtings.	Gedrukt stukgoed.	Sarongs.	Kain-pandjangs.	Slendangs.	Tjindies.	Spreijen.	Doeken.	Gedrukte Goederen. Gedrukt stukgoed.	Sarongs.	Kain-pandjangs.	Slendangs.	Kembings.	Spreijen.	Doeken.	Ginghams.
	Pikols.	Wrongen.	Ponden.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Dozijnen.	Stukken.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Dozijnen.	Dozijnen.
de Ned. Handel-Maatschappij.	[illegible]	»	500	»	1100	»	»	»	[illegible]	»	»	»	»	625	375	125	»	»	»	500
den partic. Hand.	[illegible]	»	»	»	400	»	»	»	»	»	»	»	289	$583\frac{15}{20}$	$1274\frac{18}{20}$	$698\frac{15}{20}$	»	»	$1124\frac{37}{12}$	»

Uitgezonden door	Geverwde Goederen. Garen.	Garen.	Blaauwe Drillings.	Salempoeris.	Effen zwart stukgoed.	Effen Oranje stukgoed.	Diverse kleuren stukgoed.	Zwarte Drillings.	Weefgoederen. Nicanias.	Grove Cotonetten.	Ginghams.	Breede Sarongs.	Boeginesche Sarongs.	Kain-pandjangs.	Slendangs.	Doeken.	Chelassen.	Changrans.	Sedletijk.	Tjenallas.
	Pikols.	Wrongen.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Dozijnen.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Corges.
de Ned. Handel-Maatschappij.	[illegible]	[illegible]	»	[illegible]	[illegible]	[illegible]	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
den partic. Hand.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1900	[illegible]	400	»	»	»	»	105	125	385	»	»	»	»	»	44	»

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.